

Сьогодні до цього переліку додаються й мережеві канали інформації. Адже сучасне суспільство характеризується постійним множенням, прискоренням, ущільненням і глобалізацією комунікацій. Якість цивілізації у все більшій мірі починає залежати від розвитку комп'ютерних комунікацій. Інформаційні технології проникають у всі сфери суспільного життя, але найбільш помітний їх вплив в політиці: відбувається зміна змісту і характеру політичної комунікації, формування в її структурі комп'ютерно-опосередкованої політичної комунікації.

В останні роки політичний лексикон збагатився поняттями «електронний уряд», «кіберполітика», «цифрова (дигітальна) демократія», «комунікаційна демократія», «електронна демократія». Концепції електронної демократії розглядають комп'ютери та / або комп'ютерні мережі в якості найважливішого інструменту в роботі демократичної політичної системи. Електронна демократія - це будь демократична політична система, в якій комп'ютери і комп'ютерні мережі використовуються для виконання найважливіших функцій демократичного процесу, наприклад поширення інформації та комунікації, об'єднання інтересів громадян і прийняття рішень (шляхом наради і голосування). Електронний уряд - це система інтерактивної взаємодії держави і громадян за допомогою Інтернету, нова модель державного управління, що перетворює традиційні відносини громадян і владних структур.

Теоретики електронної демократії впевнені в тому, що такі властивості нових засобів інформації, як інтерактивність, більш швидкі способи передачі інформації, можливості зв'язку великого числа користувачів один з одним, достаток інформації та нові користувацькі можливості по управлінню процесами, можуть позитивно впливати на демократичну політичну систему. Головною метою електронної демократії декларується розширення політичної участі громадян.

В цілому нові способи комунікацій дозволяють досягти повної прозорості влади та гласності її рішень; зробити доступними населенню всі державні нормативні акти; реформувати високовитратні структури; підвищити комфорт

повсякденного життя громадян; збільшити кількість вільного часу. Розвинена система політичного інформування громадян безсумнівно сприятиме зростанню суспільної довіри, необхідної для ефективного функціонування влади. Для формування стійкої зворотного зв'язку важливо і те, що Інтернет надає можливість інтерактивної взаємодії. Не тільки громадяни отримують досить повну інформацію про діяльність уряду, але й у структур публічного управління з'являється додатковий канал інформації, добровільно наданої громадянами, що веде до нарощування тієї форми соціального капіталу, яку ряд дослідників називає «моральними ресурсами». І чим більше громадяни і влада дізнаються про діяльність і потреби один одного, тим вище становитиме ступінь взаємної довіри.

Список використаних джерел:

1. Дойч К. Нервы управления: модели политической коммуникации и контроля/ Карл Дойч - М.: Прогресс, 1963.- 387 с.
2. Истон Д. Категории системного анализа политики / Дэвид Истон // Антология мировой политической мысли. В 5-ти т. - Т.2. М., 1997. – С. 630-642.
3. Шварценберг Р.-Ж. Политическая социология : в 3 ч. / Ж.-Р. Шварценберг. – М. : Рос. академия управления, 1992. – Ч. 1. – 1992. – 180 с.
4. Cotteret J.-M. Gouvernants et gouvernes : La communication politique / J.-M. Cotteret. – Paris : Presses universitaires de France, 1973. – 178 p.

Кройтор Артем Вікторович,

кандидат політичних наук,

Національний університет «Одеська юридична академія»

ПОЛІТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ЗАСІБ КОНСТРУЮВАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ РЕАЛЬНОСТІ

Особливістю сучасної цивілізації є високий рівень технологізації усіх сфер людського життя, зокрема і соціально-політичної. Політичні кампанії сьогодення перетворюються на високотехнологічний спланований та керований політичними технологіями процес.

Не дивно, що в таких умовах зріз запити на висококваліфікованих спеціалістів у галузі політичних технологій таких як: політтехнолог, електоральний маркетолог, іміджмейкер, політконсультант, PR- менеджер, спін-доктор, медіа-спікер та ін. Зазначені спеціальності передбачають володіння певним типом політичних технологій, що значною мірою впливають на розвиток політичного процесу.

М. Ф. Головатий під політичними технологіями розуміє сукупність методів і систем послідовних дій, спрямованих на досягнення необхідного політичного результату. У політичній практиці вони постають як сукупність методів застосування об'єктивних законів політики, матеріалізація абстракцій політичної науки в конкретні рішення, документи, нормативи, розпорядження. Особливості політичних технологій зумовлені характером політичного процесу, який охоплює найрізноманітніші види політичної діяльності в межах конкретної політичної системи[2].

М. Обушний, А. Коваленко, О. Ткач виокремлюють поняття «технологія влади», яку слід розуміти як систему заходів у діяльності влади спрямованих на досягнення запланованого раніше результату. У зв'язку з цим можна виокремити наступні типи політичних технологій:

- ✓ технології політичного менеджменту, які передбачають систему заходів спрямованих на ефективне управління політичним процесом;
- ✓ інформаційні технології, що направлені на формування та спрямування відповідних інформаційних потоків провладних ЗМІ;
- ✓ технології лобіювання, які забезпечують належне функціонування груп-інтересів у політичній системі;

✓ «парламентські технології», які забезпечують формування вигідного порядку денного та спрямування діяльності представницького органу державної влади у визначеному напрямі;

✓ технології легітимації влади, передбачають систему цілеспрямованих заходів, що направленні на підвищення довіри до діючих інститутів влади та політичних акторів, що її реалізують[1].

У період глобального інформаційного суспільства, інформаційні технології відіграють важливу роль у конструюванні політичної реальності. Масові інформаційні потоки мають дві тенденції. Перша характеризується передачею великої кількості безсистемної інформації, що не має чітко визначеного адресата. У цьому випадку особа втрачає соціальну орієнтацію та стає дуже зручним об'єктом політичного маніпулювання.

Друга тенденція характеризується системним чітко спрямованим на досягнення запрограмованого результату інформаційним потоком, що підпорядкований ідеологічно-пропагандистським цілям. Таким чином індивід має можливість сприймати лише ту інформацію, яка відповідає інтересам замовника інформаційного потоку, а альтернативна інформація піддається негативній оцінці, або ж нівелюванню.

Процес медіатизації політики є невід'ємною складовою інформаційного суспільства, що зумовлює повсюдне застосування практики корегування ефектів від інформації поданої у ЗМІ за допомогою технологій спін-докторінгу (spin-doctoring)[3]. Зазначену технологію можна визначити як управління інформаційним простором за допомогою нетрадиційних методів, що передбачають «розгортання» повідомлення, яке грубується на психологічних способах маніпуляції увагою людей і забезпечується за допомогою визначених прийомів направлених на посилення значення повідомлення, його нівелювання, або відходження від теми. Також нерідко такі технології направлені на перекручування вихідної інформації в ЗМІ, що передбачає інтерпретацію та реінтерпретацію у потрібному контексті[3].

Зважаючи на зростання інформаційних потоків, інноваційні інформаційні технології направлені на управління увагою мас та на її утриманні на визначених подіях, явищах, персоналіях, політичних фактах. Слід зазначити, що основна увага у цих технологіях зосереджена не на конкретному політичному факті а на його інтерпретації, що дозволяє політтехнологам у потрібний момент перемикає увагу масової свідомості на потрібні теми, відволікаючи увагу від небажаних повідомлень.

Значна увага у сфері політичних технологій приділяється, саме технологіям управління свідомістю мас, а отже утриманням, перемиканням та відволіканням уваги громадськості. Інструментарій перемикання уваги громадськості у ЗМІ, слід поділити на два типи. Перший – тактичний інструментарій, що забезпечує щоденне відволікання уваги від реально-значущих для політичної системи подій на події, що мають важке емоційне забарвлення, наприклад: вибухи, терористичні акти, падіння літаків, автомобільні аварії, стихійні лиха, катастрофи тощо.

Другий тип – стратегічний інструментарій, тобто такий, що забезпечує довготривале утримання уваги на певних подіях, а саме: масові заворушення, революції, епідемії, гучні кримінальні справи та їх розслідування, масштабні спортивні змагання, відзначення історичних ювілеїв тощо.

Варто зазначити, що водночас інформаційна політика телеканалів ставить мету забезпечення певної психологічної рівноваги, дбаючи про можливість переключення уваги глядачів на розважальні шоу, що дає можливість електорату відсторонитись (на певний час) від гострих проблем.

Політичні ток-шоу теж є одним із методів у політичних технологіях. Тому, що завдяки ним відбувається симуляція постійних конфліктів в середовищі політичної еліти. Таким чином у більшості суспільства породжується прагнення відсторонитися від політичних дискусій, а згодом і від реальної політичної участі. Проте варто зазначити, що у кризові періоди, політичні ток-шоу виконують функцію «випуску пари», забезпечуючи заміщення реальної кризи її віртуальним аналогом.

Отже, сучасне інформаційне суспільство вирізняється особливою роллю ЗМІ, що набувають ключових функцій у сфері формування громадської думки, легітимізації політичної влади та політичної системи. Водночас завдяки існуванню багатьох інформаційних каналів, інформація набуває значного поширення, а інформаційні технології як складова політичних стають визначальним чинником політичного процесу.

Список використаних джерел:

1. Богуш Д. 10 секретів політичних кампаній [Електронний ресурс] / Д. Богуш. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.iri.org.ua/sites/default/files/resources/10%20%D1%81%D0%B5%D0%BA%D1%80%D0%B5%D1%82%D1%96%D0%B2%20%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D0%BA%D0%B0%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D1%96%D0%B9_1.pdf.
2. Головатий М. Ф. Політичні технології: механізм і мистецтво здобуття політичної влади [Електронний ресурс] / М. Ф. Головатий – Режим доступу до ресурсу: http://megalib.com.ua/content/4166_Golovatii_M_F_Politchni_tehnologii_mehaniz_m_i_mistectvo_zdobyttya_politichnoi_vladi_.html.
3. Митко А. Використання спіндокторінгу в країнах світу як протидія інформаційній демократії [Електронний ресурс] / А. Митко – Режим доступу до ресурсу: <http://gisap.eu/ru/node/1504>.

Майстрок Наталія Олегівна,

кандидат соціологічних наук, доцент,

Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

**ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ЯК ПРОВІДНА ТЕНДЕНЦІЯ
ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**